

Byla C-16/24 [*Sinalov*]ⁱ**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2024 m. sausio 11 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:*Sofiyski gradski sad* (Bulgarija)**Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:**

2024 m. sausio 11 d.

Baudžiamojoje byloje prieš:

YR

WV

AN

WY

Pagrindinės bylos dalykas

Nacionalinio teisėjo ir jo teismo administracijos vadovo kompetencijos kolizija, susijusi su valstybėje narėje nustatyto atsitiktinės atrankos principo taikymu skirstant bylas. Teismų nepriklausomumo principo, kaip teisinės valstybės principo išraiškos, laikymasis, kai bylų paskirstymo atsitiktine tvarka sistema aiškinama ir taikoma taip, kad nacionaliniam teisėjui neleidžiama savarankiškai įvertinti, ar jis turi kompetenciją nagrinėti administracinio vadovo jam priskirtą baudžiamąją bylą, o dėl to – po to, kai šis teisėjas tiesiogiai perdavė nagrinėti bylą pagal kompetenciją kitam to paties teismo teisėjui be teismo administracijos vadovo sutikimo, o tas kitas teisėjas priėmė bylą nagrinėti ir, taip pat be teismo administracijos vadovo sutikimo, nutarė, kad būtina išklaudyti bylos šalis dėl jo kompetencijos nagrinėti bylą – abiem nacionaliniams teisėjams buvo iškeltos drausmės bylos dėl teisėjo vardą žeminančio poelgio ir pareiginio nusižengimo

ⁱ Šios bylos pavadinimas išgalvotas. Jis neatitinka jokios bylos šalies tikrojo vardo, pavardės ar pavadinimo.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Sąjungos teisės išaiškinimas, SESV 267 straipsnis

Prejudicinis klausimas

Ar su ESS 19 straipsnio 1 dalies [antra pastraipa] ir Chartijos 47 straipsniu suderinamas toks nacionalinės teisės akto, kuriame, kaip teisingumo vykdymo principas, numatyta atsitiktinė teisėjų atranka siekiant nustatyti, kuris iš jų turi nagrinėti baudžiamąją bylą ir priimti joje sprendimą, aiškinimas, pagal kurį kilus abejonių, ar šis principas nepažeistas administracijos vadovo jau paskirtoje byloje, abejonės turi būti išsklaidomos atsižvelgiant į tai, kad:

1) tai yra teisminio pobūdžio klausimas ir jį sprendžia bylą nagrinėjantis teismas, kuris taip pat išklauso šalis ir nagrinėja apeliacinį skundą, arba

2) tai yra administracinis klausimas ir tik teismo administracijos vadovas turi įgaliojimus atlikti tokį vertinimą;

taip pat aiškinimas, pagal kurį tuo atveju, jei teisėjas, kuriam paskirta byla, mano, kad bylą pagal šį principą turėtų nagrinėti kitas teisėjas, ir perduoda jam bylą, o tas kitas bylą gavęs teisėjas nusprendžia visų pirma išklausti šalis rungimosi principu grindžiamame procese ir po to savarankiškai priimti sprendimą dėl savo kompetencijos, abu teisėjai padaro drausminį nusizengimą, nes savo poelgiu daro žalą teisminės valdžios prestižui ir nevykdo savo tarnybinių pareigų?

Nurodytos Europos Sąjungos teisės nuostatos ir jurisprudencija

Europos Sąjungos sutartis (toliau – ESS), visų pirma 19 straipsnio 1 dalies antra pastraipa

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija (toliau – Chartija), visų pirma 47 straipsnis

2008 m. spalio 24 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2008/841/TVR dėl kovos su organizuotu nusikalstamumu (OL L 300, 2008, p. 42)

2004 m. spalio 25 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2004/757/TVR, nustatantis būtiniausias nuostatas dėl nusikalstamų veikų sudėties požymių ir bausmių neteisėtos prekybos narkotikais srityje (OL L 335, 2004, p. 8)

2021 m. liepos 15 d. Sprendimas *Komisija / Lenkija (Teisėjų drausmės tvarka)*, C-791/19, EU:C:2021:596

2021 m. balandžio 20 d. Sprendimas *Repubblica*, C-896/19, EU:C:2021:311

2019 m. lapkričio 19 d. Sprendimas *A. K. ir kt. (Aukščiausiojo Teismo Drausmės bylą kolegijos nepriklausomumas)*, C-585/18, C-624/18 ir C-625/18, EU:C:2019:982

2021 m. kovo 2 d. Sprendimas *A. B. ir kt. (Aukščiausiojo Teismo teisėjų skyrimas – skundas)*, C-824/18, EU:C:2021:153

2019 m. lapkričio 5 d. Sprendimas *Komisija / Lenkija (Bendrosios kompetencijos teismų nepriklausomumas)*, C-192/18, EU:C:2019:924

2019 m. birželio 24 d. [Nutartis] *Komisija / Lenkija (Aukščiausiojo Teismo nepriklausomumas)*, C-619/18, EU:C:2019:531

Nurodytos nacionalinės teisės nuostatos

Nakazatelnoprotsesualen kodeks (Baudžiamojo proceso kodeksas), visų pirma 42 straipsnio 2 dalis, 44 straipsnio 1 dalis ir 258 straipsnis

Zakon za sadebnata vlast (Teismų sistemos įstatymas, toliau – ZSV), visų pirma 9 straipsnio 1 dalis, 86, 109 straipsniai, 307 straipsnio 2 dalis, 308, 327 straipsniai ir 360b straipsnio 1 ir 6 dalys

Glaustas faktinių aplinkybių ir proceso pagrindinėje byloje aprašymas

- 1 Nuo 2014 m. spalio 30 d. *Spetsializiran nakazatelen sad* (Specializuotas baudžiamasis teismas, Sofija, Bulgarija) buvo nagrinėjama keturiems asmenims dėl dalyvavimo organizuotame nusikalstamame susivienijime turint nusikalstamą tikslą daryti nusikaltimus mokesčių tvarkai – nemokėti PVM – iškelta baudžiamoji byla. Įtariamos nusikalstamos veikos buvo daromos nuo 2008 m. sausio mėn. iki 2012 m. kovo 27 d.
- 2 Baudžiamoji byla kompiuterine atsitiktinės atrankos procedūra iš visų teisėjų buvo paskirta teisėjui Ivo Hinov. Bylą nagrinėjo kolegija su dviem teismo tarėjais. Dėl vieno iš teismo tarėjų mirties 2021 m., atsižvelgdamas į teismo sudėties nekintamumo principą, teisėjas Ivo Hinov (toliau – teisėjas I. H.) 2021 m. spalio 19 d. nurodė pradėti procesą iš naujo.
- 3 2022 m. liepos 27 d. *Spetsializiran nakazatelen sad* buvo panaikintas, o byla perduota nagrinėti pagal kompetenciją *Sofiyski gradski sad* (Sofijos miesto teismas, toliau – SGS). Šiame teisme teisėju buvo paskirtas ir teisėjas I. H., šias pareigas jis eina ir šiuo metu.
- 4 2022 m. rugpjūčio 4 d. SGS Baudžiamųjų bylų skyriaus administracijos vadovas taikė bylų paskirstymo mechanizmą, vadovaudamasis atsitiktinės atrankos tarp visų teismo teisėjų principu. Baudžiamoji byla buvo skirta teisėjai Hristinka Koleva (toliau – teisėja H. K.). Nesvarsčiusi teisinių bylos klausimų, 2023 m.

rugsėjo 27 d. ji konstatavo, kad teisėjas I. H. kompetentingas nagrinėti bylą iš esmės. Taigi ji perdavė bylą nagrinėti šiam teisėjui.

- 5 Teisėjas I. H. 2023 m. spalio 3 d. teismo sprendimu nurodė surengti viešą posėdį, kuriame šalys būtų išklausytos, visų pirma dėl to, ar buvo laikomasi atsitiktinio paskirstymo principo. Šalys išreiškė nuomonę, kad teisėja H. K. padarė teisės klaidą, nes teisėjas negali perduoti bylos nagrinėti kitam teisėjui. Jų nuomone, byla turėtų būti perduota teismo administracijos vadovui, o šis turėtų iš naujo atsitiktine tvarka skirti bylą teisėjui.
- 6 2023 m. lapkričio 23 d. nutartyje teisėjas I. H. nurodė, kad teisės aktų leidėjas įtvirtino atsitiktinę atranką kaip teisingumo organizavimo principą ir kad kiekvienas teismas turi teisę patikrinti savo kompetenciją. Taigi jis mano, kad tai yra teismo pobūdžio klausimas (t. y. klausimas, kurį – ir apeliacinėje instancijoje – sprendžia teismas), o ne administracinis klausimas (t. y. ne tas klausimas, kurį turėtų spręsti teismo administracijos vadovas).
- 7 Pateikęs skundą dėl šio teisėjo sprendimų kompetentingas apeliacinis teismas nusprendė, kad tik teismo administracijos vadovas turi teisę vertinti, ar iš pradžių skiriant bylą buvo laikomasi atsitiktinės atrankos principo.
- 8 2023 m. gruodžio 22 d. įsakymu teismo administracijos vadovas iškėlė drausmės bylas teisėjai H. K. ir teisėjui I. H. Drausmės bylos iškėlimas teisėjai H. K. grindžiamas faktine aplinkybe, kad ji neperdavė bylos teismo administracijos vadovui tam, kad ji būtų perskirta kitam teisėjui (be to, nesustabdė bylos nagrinėjimo ir pati nenusišalino), o teisėjui I. H. – tuo, kad jis sutiko nagrinėti bylą, kuri nebuvo jam paskirta nustatyta tvarka, laikantis ZSV reikalavimų. Teisiniu požiūriu teisėjos ir teisėjo veiksmai buvo kvalifikuoti kaip „žala teisminės valdžios prestižui ir tarnybinių pareigų nevykdymas“.

Svarbiausi teisėjo ir teismo administracijos vadovo argumentai

- 9 **Teisėjas I. H.**, kurio kolegija kreipėsi į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą¹, mano, jog SGS pirmininkas, patraukdamas jį drausminėn atsakomybėn, pažeidė jo teisę priimti sprendimą dėl savo kompetencijos nagrinėti baudžiamąją bylą, kuri yra jo, kaip teisėjo, bendrųjų įgaliojimų dalis. Jo nuomone, šiomis aplinkybėmis kyla bent du pagrindiniai klausimai. Pirmasis klausimas – ar prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turėtų pripažinti, kad jis iš tikrųjų neturi kompetencijos spręsti šį klausimą, o tai reikštų sutikti, kad tai įvertinti gali tik teismo administracijos vadovas. Antrasis klausimas – ar prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo atlikti veiksmai, kuriais buvo siekiama įvertinti savo kompetenciją, iš tikrųjų reiškia drausminį nusižengimą,

¹ Vertėjo pastaba: pirmąjį 2024 m. sausio 11 d. prašymą priimti prejudicinį sprendimą teisėjas pateikė vienasmeniškai, veikdamas kaip kolegijos pirmininkas. 2024 m. sausio 15 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2024 m. sausio 17 d., jo sprendimą patvirtino visa kolegija, t. y. teisėjas ir du teismo tarėjai.

taigi ir pagrindą nusišalinti, nes atitinkamas teisėjas atliekamais teisėjo veiksmais konkrečioje byloje daro žalą teisminės valdžios prestižui ir negali toliau nagrinėti šios bylos.

- 10 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas trumpai išdėstė atsitiktinės atrankos principo skirstant bylas pobūdį ir praktines pasekmes. Teismas pažymi, kad naujoji sistema buvo sukurta siekiant apriboti savavališką bylų skirstymą, šiuo klausimu tradiciškai susiklosčiusi teismo pirmininko monopolija. Atsitiktinė atranka vykdoma, kai byla patenka į teismą. Ji gali būti dviejų formų. Tai reiškia, kad bylos gali būti paskirstomos atsitiktinai i) „automatiškai“ (paskirstoma vienodai, elektroniniu būdu, iš eilės pagal jų gavimo datą) – tokiu atveju konkreti byla paskiriama vienam iš visų, šiuo atveju – SGS Baudžiamųjų bylų skyriaus, teisėjų. Šis metodas taikomas, kai byla pirmą kartą patenka į teismą. Atsitiktinis paskyrimas gali būti vykdomas ir kaip ii) „konkretaus teisėjo atranka“, t. y. „rankiniu būdu“. Šis metodas dažniausiai taikomas tais atvejais, kai byla iš pradžių buvo paskirta tam tikram teisėjui, teisėjas ją persiuntė kitai institucijai (pavyzdžiui, prokuratūrai, kad būtų ištaisytas teismo proceso tvarkos pažeidimas, arba kitam teismui, kuris, jo manymu, turi kompetenciją), o vėliau ta pati byla gražinama teismui. Tokiu atveju byla tiesiogiai paskiriama tam pačiam teisėjui.
- 11 Vis dėlto, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo nuomone, nacionalinėje teisėje nenurodyta, kuris asmuo yra kompetentingas vertinti, ar teismo administracijos vadovas tinkamai įgyvendino savo įgaliojimus laikytis atsitiktinės atrankos principo. Konkrečiai kyla klausimas, ar jis teisingai paskyrė bylą taikydamas pirmąjį metodą, t. y. įtraukdamas visus teisėjus, ar turėjo paskirti bylą taikydamas antrąjį metodą, t. y. konkrečiam teisėjui. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad šiuo klausimu galimi du požiūriai.
- 12 Pagal pirmąjį požiūrį tai, kad nacionalinės teisės aktų leidėjas atsitiktinę atranką apibrėžė kaip teisingumo vykdymo organizavimo principą, reiškia, kad ji yra esminis teismo proceso teisėtumo elementas. Taigi galioja bendrasis principas, kad teisėjas, kuriam paskirta byla, turi įgaliojimus vertinti savo paties kompetenciją, įskaitant tai, ar skiriant bylą laikytasi atsitiktinės atrankos principo. Remiantis šiuo požiūriu, atsitiktinio paskirstymo principas įgyvendinamas dviem etapais. Pirmajame etape jį įgyvendina teismo administracijos vadovas – paskiria bylą konkrečiam teisėjui savo nuožiūra taikydamas vieną iš dviejų išraiškos formų. Tokia administracinė procedūra vykdoma šalims nedalyvaujant. Antrajame etape teisėjas, kuriam yra paskirta byla, savarankiškai atlieka vertinimą vykstant teismo procesui su visomis procesui būdingomis garantijomis – šalių išklausymu ir kontrole aukštesnės instancijos teismuose.
- 13 Pagal antrąjį požiūrį tik teismo administracijos vadovas gali kontroliuoti, kaip laikomasi minėto principo. Jei teisėjas, kuriam buvo paskirta byla, mano, kad byla jam paskirta neteisingai, jis pirmiausia privalo apie tai pranešti teismo administracijos vadovui, o šis turi įvertinti, ar reikia perskirti bylą kitam teisėjui. Šiuo požiūriu vadovaujasi apeliacinis teismas ir SGS administracijos vadovas,

iškėlęs teisėjui I. H. ir teisėjai H. K. drausmės bylas. **Administracijos vadovas** mano, kad tik jis turi teisę atlikti tokį vertinimą, taigi teisėja H. K. pirmiausia turėjo perduoti bylą jam, nurodydama atitinkamas priežastis, kad jis galiausiai galėtų nuspręsti dėl bylos perskyrimo pagal kompetenciją. Atitinkamai teisėjas I. H. neturėjo pats, be atitinkamo teismo administracijos vadovo spręsti, ar yra kompetentingas nagrinėti bylą, o gavęs bylą iš teisėjos H. K. tiesiogiai perduoti ją teismo administracijos vadovui, kad šis priimtų reikiamą sprendimą.

- 14 Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad remiantis nacionaline teise nėra aišku, ar teismo administracijos vadovas, vertindamas teisėjo kompetenciją nagrinėti bylą ir priimti sprendimą byloje, turi tiesioginius įgaliojimus teisėjo atžvilgiu, kiek tai susiję su atsitiktinės atrankos principo laikymusi.

Glaustas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

- 15 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas visų pirma pažymi, kad pagrindinėje byloje sprendžiamas asmenų kaltinamų dalyvavimu organizuotame nusikalstamame susivienijime ir sukčiavimu PVM, kaltės nustatymo klausimas. Jei asmenys būtų pripažinti kaltais, nustatant bausmę turėtų būti vadovaujama 2008 m. spalio 24 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2008/841/TVR dėl kovos su organizuotu nusikalstamumu ir 2004 m. spalio 25 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2004/757/TVR, nustatančiu būtiniausias nuostatas dėl nusikalstamų veikų sudėties požymių ir bausmių neteisėtos prekybos narkotikais srityje. Atsižvelgiant į tai, kad pagrindinėje byloje taikomi antrinės teisės aktai, taikytina ir ESS 19 straipsnio 1 dalies antra pastraipa, ir Chartijos 47 straipsnis. Pagrindinę bylą turi nagrinėti nepriklausomas teismas, kaip tai suprantama pagal Sąjungos teisę.
- 16 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo nuomone, šiuo klausimu visų pirma svarbus teisėjo nepriklausomumas įgyvendinant teisę įvertinti savo kompetenciją nagrinėti bylą (kompetencija atsitiktinės atrankos principo taikymo požiūriu). Taigi reikia išnagrinėti, ar šis nepriklausomumas yra pažeidžiamas, jei tokį vertinimą gali atlikti tik atitinkamo teismo administracijos vadovas ir jei atitinkamos teisėjų kolegijos nuomone, kad ji turi tokią kompetenciją, teismo administracijos vadovas laiko drausminiu nusižengimu.
- 17 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas atkreipia dėmesį į Teisingumo Teismo nuomonę, kad, nors teisingumo sistemos organizavimas ir yra nacionalinės teisės klausimas, vis dėlto kartu turi būti užtikrinamas teisėjų nepriklausomumas tam, kad būtų garantuota teisinės valstybės, kaip ypatingos svarbos vertybės, apsauga. Tai taikoma ir teisėjų drausmės bylą nagrinėjimą reglamentuojantiems teisės aktams.
- 18 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad Teisingumo Teismas pripažįsta teisėjo nepriklausomumą nuo įstatymų leidžiamosios valdžios ir įstatymų vykdomosios valdžios. Vis dėlto nagrinėjamu atveju teisėjo nepriklausomumo klausimas kyla atsižvelgiant į jo santykį su teismo

administrācijas vadovu ir tik vienu aspektu, t. y. kiek tai susiję su tinkamo atsitiktinės atrankos (kurią jau atliko teismo administrācijas vadovas) principo taikymo vertinimu.

- 19 Vis dėlto atkreiptinas dėmesys į tai, kad teismo administrācijas vadovo užduotis yra sukurti teismų sistemai įgyvendinti būtinas sąlygas, tačiau jis pats nevykdo teisingumo nagrinėjamoje byloje. Taigi atitinkamo teismo pirmininkas, įgyvendindamas savo įgaliojimus skirstyti bylas, teismų sistemoje vykdo tik vykdomuosius, o ne teisinius įgaliojimus. Šie įgaliojimai yra aiškiai apibrėžti: teisinius įgaliojimus vykdo teisėjas (savo nagrinėjamos bylos atžvilgiu), o vykdomuosius įgaliojimus – teismo administrācijas vadovas (savo vadovaujamo teismo atžvilgiu).
- 20 Be to, pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją vienas iš teismo nepriklausomumo elementų yra jo atsparumas išoriniams veiksniams. Šis klausimas pagrindinėje byloje kyla dėl to, kad išorinis veiksnys – teismo administrācijas vadovas – primygtinai reikalauja, kad tik jis pagal atsitiktinės atrankos principą galėtų nuspręsti, kuris teisėjas turi nagrinėti bylą.
- 21 Teisingumo Teismas taip pat pažymi, kad nepriklausomumo reikalavimas reiškia, kad teismas savo funkcijas turi vykdyti visiškai autonomiškai, jo nesaistytų jokie pavaldumo ryšiai, jis negautų jokių nurodymų ar įpareigojimų, taigi būtų apsaugotas nuo išorinio poveikio ar spaudimo, kurie gali kelti grėsmę jo narių nepriklausomam sprendimų priėmimui ir turėti įtakos jų sprendimams.
- 22 Pagrindinėje byloje teismo administrācijas vadovas neleido teisėjui savo nuožiūra spręsti dėl savo kompetencijos, manydamas, kad turi monopolį šiuo klausimu ir kad jo sprendimas yra privalomas teisėjui. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo nuomone, tai yra išorinio spaudimo forma, kiek tai susiję su teisingumo vykdymo principo taikymu. Teisingumo vykdymo klausimu teismo administrācijas vadovas yra pašalinis asmuo.
- 23 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo nuomone, šiai bylai taikoma Teisingumo Teismo jurisprudencija turi būti suprantama taip, kad teisėjų nepriklausomumo reikalavimas taikomas nuo to momento, kai teisėjas yra paskiriamas nagrinėti konkrečią bylą ir priimti joje sprendimą. Nuo to momento jo nepriklausomumas tampa vertybe ir jam negali būti daromas spaudimas dėl sprendimų, kuriuos jis priima nagrinėdamas ir sprenddamas šią bylą. Tai taikoma ir sprendimams, susijusiems su jo paties kompetencija.
- 24 Pagrindinėje byloje teismo administrācijas vadovas iš pradžių, laikydamasis nustatytos tvarkos, nagrinėti pagrindinę bylą paskyrė teisėjai H. K. Negalima pritarti nuomonei, kad ši teisėja ir toliau lieka jo kontroliuojama ir negali pati spręsti klausimo dėl savo kompetencijos nagrinėti bylą ir priimti joje sprendimo pagal atsitiktinio paskirstymo principą, o, užuot tai padariusi, turi prašyti teismo administrācijas vadovo perskirti bylą. Tuo atveju, jei būtų pripažinta teisėjos H. K. teisė savarankiškai spręsti dėl savo kompetencijos nagrinėti bylą, tai taip pat

reikštų jos teisės savarankiškai perduoti bylą teisėjui I. H., jei ji manytų, kad jis turi nagrinėti bylą, pripažinimą. Taigi būtina pripažinti teisėjo I. H. teisę gavus šią bylą pačiam nuspręsti, ar jis yra kompetentingas ją nagrinėti pagal atsitiktinės atrankos principą, įskaitant teisę nuspręsti išklaudyti šalis prieš darant tam tikrą išvadą, neperleidžiant šio sprendimo teismo administracijos vadovui.

- 25 Jei, priešingai, būtų pritarta teismo administracijos vadovo požiūriui, susidarytų situacija, kai teisėjas, kuriam pavesta nagrinėti ir priimti sprendimą konkrečioje byloje, visiškai priklausytų nuo teismo administracijos vadovo valios, kiek tai susiję su tam tikru jo kompetencijos nagrinėti ir priimti sprendimą aspektu, ir pats negalėtų imtis šio vertinimo. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo nuomone, galiausiai tai reikštų būtent šiuo – kompetencijos nagrinėti bylą ir priimti joje sprendimą įvertinimo pagal atsitiktinės atrankos principą – aspektu nuo teismo administracijos vadovo priklausomą teismą.
- 26 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat nagrinėja klausimą, ar dėl teisėjui I. H. iškeltos drausmės bylos nesusvyruoja visuomenės pasitikėjimas teismų sistemos veikimu ir nepriklausomumu. Šiuo klausimu atkreiptinas dėmesys į tai, kad, kaip nurodė Teisingumo Teismas, teisėjui iškelta drausmės byla negali būti priemonė kontroliuoti priimto teismo sprendimo turinį, o drausminę atsakomybę reglamentuojančios nuostatos turi būti suformuluotos taip, kad būtų užkirstas kelias vien priimtu teisėjo sprendimu grindžiamai drausminei atsakomybei kilti.
- 27 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo nuomone, šios sąlygos pagrindinėje byloje netenkinamos atsižvelgiant į tai, kad drausmės bylos teisėjai H. K. ir teisėjui I. H. susijusios su jų rašytine forma priimtų teismo sprendimų turiniu. Tikrasis šių bylų tikslas – išreikšti jiems priekaištus dėl to, kad sprendimų turinys nebuvo toks, koks, teismo administracijos vadovo nuomone, turėjo būti. Teisingumo Teismas dėl drausmės bylos, susijusios su teismo sprendimo turiniu, yra nusprendęs, kad drausminė atsakomybė gali kilti tik „labai išimtiniais atvejais“. Tai taikoma „šurkščiams ir visiškai nedovanotinoms teisėjų elgesio formoms <...>, pavyzdžiui, kai tyčia ir nesąžiningai arba dėl ypač didelio ir akivaizdaus aplaidumo pažeidžiamos nacionalinės arba Sąjungos normos, kurių laikymąsi teisėjas turi užtikrinti, arba jei teisėjas elgiasi savavališkai ar atsisako vykdyti teisingumą“.
- 28 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas daro išvadą, kad teisėjos ir teisėjo sprendimas įvertinti savo kompetenciją nagrinėti pagrindinę bylą negali būti laikomas tokiu ypač sunkiu teisės pažeidimu. Tai ginčytinas įgaliojimų vykdymas. Teisėja ir teisėjas laikėsi nuomonės, kad tam tikrą įgaliojimą (vertinti paties asmens kompetenciją atsitiktinės atrankos principo laikymosi požiūriu) gali vykdyti tik teisėjas, o ne teismo administracijos vadovas. Pastarasis ne tik laikėsi priešingos nuomonės, kad tik jis turi tokį įgaliojimą, bet ir manė, kad teisėja ir teisėjas padarė drausminį nusižengimą, ginčydami jo įgaliojimą. Be to, atkreipiamas dėmesys į tai, kad teisėja ir teisėjas tinkamai motyvavo šiuo klausimu priimtus sprendimus. Administracijos vadovas nenagrinėjo šios

aplinkybės ir nevertino, ar tai nėra tik teisės taikymo klaida. Jis veikiau pasinaudojo drausmės byla, kad išsaugotų savo monopolį, susijusį su tinkamu atsitiktinio paskirstymo principo taikymu.

- 29 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekęs teismas pabrėžia, kad teisėjų nepriklausomumo reikalavimas nėra savitikslis, jis skirtas šalių teisei gintis, kurios akivaizdi forma yra teisė būti išklausytam. Teisėjo I. H. poelgiu, lėmusiu jo drausminę atsakomybę, buvo siekiama suteikti šalims galimybę pareikšti nuomonę dėl to, ar buvo laikytasi atsitiktinės atrankos principo – teismo administracijos vadovui pirmą kartą paskiriant bylą ir teisėjai H. K. perduodant bylą teisėjui I. H. Iš tiesų tokiais veiksmais šalims buvo suteikta galimybė veiksmingai apsiginti sprendžiant šį klausimą, nes buvo atsižvelgta į jų nuomonę. Ir priešingai, jei šis klausimas būtų paliktas spręsti teismo administracijos vadovui šiam priimant administracinį sprendimą, jis būtų priėmęs sprendimą remdamasis savo asmeniniu vertinimu, neišklausęs šalių.
- 30 Apibendrinamas tai, kas išdėstyta, prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekęs teismas mano, kad šiuo atveju reikia išnagrinėti, ar užtikrinamas teisėjų nepriklausomumo principas, kaip teisinės valstybės principo išraiška. Šio teismo nuomone, iš Sąjungos teisės kylančių piliečių teisių gyvybingumas gali būti užtikrintas tik tuo atveju, jei jos saugomos nepriklausomo teismo. Toks nepriklausomumas turėtų atsirasti vos paskyrus bylą. Nuo to momento teisėjas turi prisiimti visą atsakomybę už savo sprendimą. Jo klaidos apeliaciniame procese turi būti ištaisomos šalių iniciatyva arba aukštesnių instancijos teismų *ex officio*. Jei teismo administracijos vadovui būtų leista kontroliuoti bylą po jos paskyrimo, net ir vienu aspektu (šiuo atveju – dėl atsitiktinės atrankos principo laikymosi), teismas negalėtų būti laikomas visiškai nepriklausomu.